

การคาดคะเนความคงทนของวัสดุระดับประถมศึกษาของประเทศไทย
ระหว่างปีการศึกษา 2515 - 2519

นางสาวฉัตรินา วัฒนารยาภู

000764

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าอิสระที่วิทยาลัยการศึกษาศรีนครินทร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกวิจัยการศึกษาศรีนครินทร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2514

I 15564938

A FORECAST OF THE DEMAND OF ELEMENTARY TEACHERS IN THAILAND
DURING 1972 - 1976

Miss Nettina Watanachayakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Research
Graduate School
Chulalongkorn University
1971

มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
ประกอบการศึกษา ตามระเบียบวิธีตามหลักวิชา

นาย ประสิทธิ์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

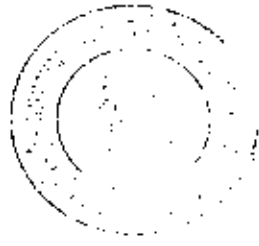
คณะกรรมการตรวจบัณฑิตวิทยาลัย ..... นาย ประสิทธิ์ ..... ประธานกรรมการ

... พ.ท. ประสิทธิ์ ... กรรมการ

... นาย ประสิทธิ์ ... กรรมการ

อาจารย์ควบคุมการวิจัย รองศาสตราจารย์ พ.ท. เดอมนธ์ อธิษฐานันท์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การคาดคะเนความต้องการการครุระดับประถมศึกษาของประเทศไทย
 ระหว่างปีการศึกษา 2515 - 2519
 ชื่อ นางสาวฉวีศศิญา วัฒนารยาคุณ แผนกวิชา ศึกษาศาสตร์ศึกษา
 ปีการศึกษา 2513

บทคัดย่อ

สถิติการศึกษาเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนในระดับประถมศึกษาของประเทศไทยแสดงให้เห็นว่าจำนวนนักเรียนในระดับประถมศึกษาเพิ่มจำนวนสูงขึ้นเรื่อย ๆ ทุกปีตามลำดับ ทำให้มีปัญหาด้านการขาดแคลนครู เนื่องจากจำนวนครูที่เพิ่มขึ้นไม่สอดคล้องกับการเพิ่มของจำนวนนักเรียน ผู้วิจัยได้ทำการคาดคะเนความต้องการครูในระดับประถมศึกษาของประเทศไทยในระหว่างปีการศึกษา 2515 - 2519 จากการเพิ่มของจำนวนนักเรียน โดยใช้ข้อมูลจำนวนครูและจำนวนนักเรียนในระดับประถมศึกษาของประเทศไทยระหว่างปีการศึกษา 2508 - 2513 และจำนวนประชากรอายุ 7 ปีบริบูรณ์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2509 - 2519 ซึ่งได้จากการคิดคำนวณ มาคาดคะเนจำนวนนักเรียนในอนาคตโดยใช้อัตราส่วนแนวโน้มจำนวนนักเรียนในอดีต และคาดคะเนจำนวนครูที่ต้องการจากจำนวนนักเรียนที่คาดคะเนได้โดยใช้อัตราส่วนนักเรียนต่อครูของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็น 30 : 1 ในชั้นประถมศึกษาตอนต้น และ 25 : 1 ในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย อัตราส่วนนักเรียนต่อครูของยูเนสโกเป็น 38 : 1 และตามอัตราส่วนที่เป็นจริงในปัจจุบันจากผลของการวิจัยซึ่งเป็น 32.7 : 1 ทั้งในระดับประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เปรียบเทียบกัน

ผลของการคาดคะเนปรากฏว่าความต้องการการครุระดับประถมศึกษาของประเทศไทยตามอัตราส่วนนักเรียนต่อครูของกระทรวงศึกษาธิการ ของยูเนสโก และตามอัตราส่วนที่เป็นจริงในปัจจุบันในระหว่างปีการศึกษา 2515 - 2519 มีความสำคัญดังนี้ คือ

ปีการศึกษา 2515	จะต้องการครูเป็นจำนวน	215,821	163,987	190,565 คน
ปีการศึกษา 2516	จะต้องการครูเป็นจำนวน	226,233	171,623	199,440 คน
ปีการศึกษา 2517	จะต้องการครูเป็นจำนวน	237,915	180,263	209,479 คน
ปีการศึกษา 2518	จะต้องการครูเป็นจำนวน	248,691	188,186	218,687 คน
ปีการศึกษา 2519	จะต้องการครูเป็นจำนวน	259,727	196,315	228,133 คน

ซึ่งจำนวนครูที่ต้องการนี้จะเพิ่มจากปัจจุบันเฉลี่ยปีละ 17,197 4,515 และ 10,878 คน จากอัตราส่วนนักเรียนต่อครูทั้ง 3 ประเภทดังกล่าวแล้วตามลำดับ เมื่อคิดจำนวนครูที่จะต้องมีเพื่อจะชดเชยครูที่สูญเสียไปเนื่องจากการตาย การปลดเกษียณ และการออกจากอาชีพอีกประมาณร้อยละ 5 ของจำนวนครูแต่ละปี หรือเฉลี่ยปีละ 11,884 9,004 และ 10,463 คน ตามความต้องการครูตามอัตราส่วนนักเรียนต่อครูทั้ง 3 ประเภทดังกล่าวแล้ว ความต้องการครูตามอัตราส่วนนักเรียนต่อครูของกระทรวงศึกษาธิการ ของยูเนสโก และตามที่เป็นจริงในปัจจุบัน เฉลี่ยปีละ 29,081 13,519 และ 21,341 คน ตามลำดับ ความต้องการครูในระดับประถมศึกษาของประเทศไทยยังคงมีมากพอที่สถาบันฝึกหัดครูจะพิจารณาถึงโปรแกรมการผลิตครูเพื่อให้รับกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นแต่ละปี

3

Thesis Title   **A Forecast of the Demand of Elementary Teachers in Thailand during 1972 - 1976.**

Name   **Miss Nattina Watanachayakul**

Department   **Educational Research**

Academic Year **1970**

ABSTRACT

The elementary educational statistics of Thailand in the recent past showed the increasing of school enrollment every year, which resulted in teacher shortages because the rapid growth of school enrollment was not affect by a corresponding increase in the number of teachers. This thesis projects elementary teacher demand from 1972 - 1976 in response to the increasing school enrollment. The projections of the elementary teacher demand were based on

1. The Ministry of Education pupil - teacher ratio
    Lower elementary education (30:1)
    Higher elementary education (25:1)
2. UNESCO pupil - teacher ratio (38:1)
3. Actual pupil - teacher ratio which had been determined in this study to be 32.7 : 1 in both stages.

The data were the number of elementary pupils and teachers of Thailand from 1965 - 1970, and the computation of seven years old Thai population from 1966 - 1976. The basic procedures were based on trend ratio.

It was found that employing teacher ratio set by the Ministry of Education, UNESCO and Actual Practices respectively demand 215,821,

163,987, 190,565 elementary teacher in 1972; 226,233, 171,623, 199,440 in 1973; 237,915, 180,263, 209,479 in 1974; 248,691, 188,186, 218,687 in 1975; and 259,727, 196,315, 228,133 in 1976.

The average number of the increasing teacher demand per year is respectively 17,197, 4,515, and 10,878. These numbers are changed to 29,081, 13,519 and 21,341 according to the retirement, death and resignation of teachers which are about 5 % a year or 11,884, 9,004 and 10,463 in average. These figures show that the demand for elementary teachers is sufficiently large that teacher institutions will have to begin preparations to supply enough teachers in response to increasing school enrollment.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากท่านรองศาสตราจารย์
 พิเศษ เลื่อน อัครนันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัยที่ได้ให้คำแนะนำและแก้ไข
 ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งมาโดยตลอด นอกจากนี้ยังได้รับคำปรึกษา
 ข้างประการจากอาจารย์สมชัย วุฒิจิวรีชา ผู้อำนวยการกองวางแผนการศึกษา กระทรวง
 ศึกษาธิการ และอาจารย์สุรพันธ์ ยันต์ทอง แห่งหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู
 วิทยาลัยการบชอพระคุณอย่างสูงในความกรุณาของอาจารย์ที่กล่าวนามมาแล้วไว้ ณ โอกาสนี้
 นี้ด้วย

อนึ่ง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานราชการ
 และสถานต่าง ๆ ดังนั้น จึงขอถือโอกาสขอพระคุณมาพร้อมกันนี้ด้วย

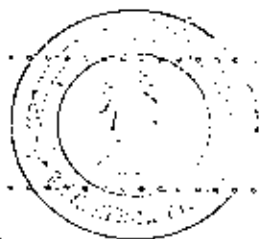
พีศศิมา วัฒนายากุล

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	9
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	4
กิตติกรรมประกาศ.....	7
สารบัญตาราง.....	2
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย.....	4
ข้อสมมติของตน.....	5
คำจำกัดความ.....	6
รายงานและการวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง.....	7
2 วิธีดำเนินงานและการรวบรวมข้อมูล.....	14
ข้อมูลของตน.....	14
แหล่งที่มาของข้อมูล.....	14
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	14
3 ผลของการวิจัย.....	20
4 สรุปผลของการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	24
บรรณานุกรม.....	28
ภาคผนวก.....	34
ประวัติการวิจัย.....	46

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนนักเรียนแยกตามอายุและชั้นเรียน ชั้น ป. ๑ - ป. ๗ พ.ศ. 251๐.....	8
2 การคาดคะเนจำนวนครูที่ควรจะมีของประเทศไทยตั้งแต่ปีการศึกษา 2515 - 2519 ตามอัตราส่วนนักเรียนต่อครูของกระทรวงศึกษาธิการ.....	20
3 การคาดคะเนจำนวนครูที่ควรจะมีของประเทศไทยตั้งแต่ปีการศึกษา 2515 - 2519 ตามอัตราส่วนนักเรียนต่อครูของยูเนสโก.....	21
4 การคาดคะเนจำนวนครูที่ควรจะมีของประเทศไทยตั้งแต่ปีการศึกษา 2515 - 2519 ตามอัตราส่วนนักเรียนต่อครูที่เป็นจริงในปัจจุบัน.....	22
5 การเปรียบเทียบจำนวนครูที่ควรจะมีของประเทศไทยตั้งแต่ปีการศึกษา 2515 - 2519 ตามอัตราส่วนนักเรียนต่อครูของกระทรวงศึกษาธิการ ยูเนสโก และความเป็นจริงในปัจจุบัน.....	22
6 แสดงจำนวนนักเรียนประถมศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ ปีการศึกษา 2509 - 2513.....	35
7 แสดงจำนวนครูระดับประถมศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ ปีการศึกษา 2509 - 2513.....	36
8 แสดงจำนวนนักเรียน จำนวนครู และจำนวนนักเรียนต่อครู 1 คน ในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาของประเทศไทย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2509 - 2513.....	37
9 จำนวนประชากรทั่วประเทศ พ.ศ. 2503 - 2519.....	38
10 จำนวนประชากรอายุ 7 ปีบริบูรณ์ พ.ศ. 2509 - 2519.....	39
11 แสดงอัตราส่วนระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กับจำนวนประชากรอายุ 7 ปีบริบูรณ์ ระหว่าง พ.ศ. 2509 - 2513.....	40
12 แสดงจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่าง พ.ศ. 2514 - 2519.....	40
13 แสดงการหาค่าอัตราส่วนแนวโน้มจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 7 ระหว่างปีการศึกษา 2508 - 2513.....	41

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14 การหาจำนวนนักเรียนที่จะเรียนจริงในวันประถมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2515 - 2519.....	42
15 จำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2515 - 2519.....	43
16 แสดงการหาจำนวนครูระดับประถมศึกษาของประเทศไทยระหว่างปีการศึกษา 2515 - 2519 โดยใช้อัตราส่วนนักเรียนต่อครูของกระทรวงศึกษาธิการ.....	44
17 แสดงการหาจำนวนครูระดับประถมศึกษาของประเทศไทยระหว่างปีการศึกษา 2515 - 2519 โดยใช้อัตราส่วนนักเรียนต่อครูของยูเนสโก.....	45
18 แสดงการหาจำนวนครูระดับประถมศึกษาของประเทศไทยระหว่างปีการศึกษา 2515 - 2519 โดยใช้อัตราส่วนนักเรียนต่อครูตามที่เป็จริงในปัจจุบัน.....	45